

Burak Süngü

(Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tarih Bölümü Mezunu ve Tarih ğretmeni)

Serinyayla Köyü Tarihi

Kymz şuan Sivas ili Altinyayla İlçesi Delilyas Beldesine bağlı bir mahalledir. Daha önce ise Sivas şarkışla ilçesine bağlı bir köy idi Altinyayla'nın ilçe olması ile oraya bağlanmıştı. Ancak bu çalışmanın başlığını Serinyayla Köyü olarak attm ve çalışmada mahalle değil köy olarak ismi geçecektir. Köyümüzün eski adı Beydiğindir. Bu nedenle kaynaklarda bu şekilde karşımıza çıkmaktadır.

Serinyayla köyünde Türkiye Yüzey Araştırmaları kapsamında yürütülen çalışmalar neticesinde köyün kuzey doğusunda bulunan Kuşaklı Tepe olarak adlandırılan ortalama 1500 rakımlı tepede ilk Tunç Çağı ve Demir Çağı'na tarihlenen pişmiş topraktan yapılmış malzemelere rastlanmıştır. Zafer Kormaz ise köyde hayes tipi tabak kalıntılarının olduğunu aktarmıştır. Kymz çok eski dönemlerde de bir yerleşim yeri olarak kullanılmıştır.

Kymz Oğuzların Beydili boyuna mensup olan Türkmenler tarafından kurulmuştur. Muhtemelen 1500'l yıllarda kurulmuştur. Beydililer Oğuzların 24 boyundan biridir. Hükümdar ıkararı 5 boy içerisinde yer almaktadır. 16. yüzyılda Boz-ulus ve Yeni-il Türkmenleri arasında kuzey Suriye'deki ana koldan ayrılan beydililer bulunmaktaydı. Ayrıca beydililer safevi devletinin kuruluşunda da yer almışlardır. Beydililer genel olarak Halep Türkmenleri, Yeni-il, Boz-ulus, Tarsus, i-il ve İnan coğrafyasında yaşamışlardır. Türkmenlerin yaşadığı Yeni-il bölgesi Osmanlı Devleti'nin 1540'lı yıllarda kaza haline getirdiği bir bölgedir. Yeni-il kazasını oluşturan karyeler (köy) içerisinde nüfus genelde Türkmen ve Alevilerden oluşmaktaydı. Beydili boyuna mensup olan ve Anadolu'da yerleşik hayata geçen Türkmenlerin yaşadığı yerlerin bir kısmı günümüzde de varlığını korumaktadır. Buna en güzel kanıt ise şudur;

Türkiye Mesken Yerler Klavuzunda (Cilt I sayfa 154-155) Beydiliye ait ve hala var olan yer adları řu şekilde verilmiştir; Beydi(Samsun/Terme), Beydiğin (Sivas/şarkışla, Antalya/Manavgat), Beydili (Ankara/Nallıhan, ankırı/erkeş, Çorum/Merkez, Isparta/Sütçüler, Konya/Karaman, Sivas/Hafik, Denizli/Çivril, İçel/Gülnar), Beydin (Urfa/Payamlı), Beydini (Çankırı/Çerkeş), Beydili (Samsun/Bafra)

Burak Süngü

(Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tarih Bölümü Mezunu ve Tarih ğretmeni)

Görüldüğü gibi Serinyayla Köyü (Beydiğin) Oğuzların Beydili boyuna mensup bir yerleşim birimidir ve hala varlığını sürdürmektedir.

Devlet arşivlerinde yaptığım araştırma sonucu Dördüncü Mehmet döneminde bölgenin tımar olarak verildiği bilgisi yer almakta. Ayrıca yine arşiv belgeleri ışığında 1840 yılına ait vergi defterleri incelendiğinde köyün 23 hane olduğu görülmektedir. Bu kayıtlara göre Kymz de yaşayan hane reislerinin adları ise Őu Őekildedir;

Hane 1 Süleyman oğlu Yusuf ve karındaı Ali

Hane 2 Krtoğlu Süleyman ve karındaoğlu Ahmet

Hane 3 Deli Hasan oğlu Cuma

Hane 4 Mustafa'nın oğlu ..... oğlu ali (buradaki isim okunamadı)

Hane 5 Deli Mehmet oğlu Abdullah

Hane 6 Veli'nin oğlu İbrahim

Hane 7 Hamus oğlu MemiŐ

Hane 8 Beyzade'nin oğlu Fettah

Hane 9 Sarı Ali oğlu Muslat

Hane 10 Sarı Ali oğlu Ali

Hane 11 Mevlud'n oğlu Murtaza

Hane 12 Krtoğlu Hasan

Hane 13 Yanık Mustafa

Hane 14 Koca'nın oğlu AŐık Mustafa

Burak Süngü

(Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tarih Bölümü Mezunu ve Tarih ğretmeni)

Hane 15 Beyzade'nin oğlu Yusuf

Hane 16 Murad'ın oğlu Hasan

Hane 17 Krtoğlu Hüseyin

Hane 18 Sarı Ali oğlu Hüseyin

Hane 19 Muradığulları Kr Halil ve Hüseyin

Hane 20 İsmail'in oğlu Cafer

Hane 21 Deli Hasan oğlu İbrahim

Hane 22 Hamus oğlu Süleyman

Hane 23 Hamus oğlu Abdullah ve karındaı Mustafa

Yukarıda ismi geçen kişilerin isimleriyle anılan sülaleler ve hatta aynı isim ve lakaplarla anılan insanlar köyümüzde yaşamaktadır. 2018 yılında başlatılan alt soy - üst soy uygulamasında yaptığım incelemelere göre köyde Őu anda yaşayan kişilerin bilgilerinde kendilerinden önce yaşamıŐ ve bilgilerine ulaşılan atalarının doğum ve ölüm yerleri hep aynı yani Serinyayla (Beydiğin) bu da bize göstermektedir ki köyümüz hep aynı kökenden gelen ve uzun yıllar birlikte yaşamıŐ ve yabancı bir unsurun içinde yer almadığı bir yerleşim yeridir.

Tüm bu bilgilere dayanarak köyümüzün bir Alevi Türkmen köyü olduğu, köken olarak Oğuz Türklerinin Beydili Boyuna Dayandığını belgeler ışığında kesin olarak söyleyebiliriz. Köyde kullanılan dilden, oynanan oyunlardan, yemeklerden ve günlük hayatta kullanılan pek çok eŐyadan da yola çıkarak Türk kültürünün hala devam ettiğini söyleyebiliriz. Nitekim Türk kültürüne sahip çıkan ve yaatan bozulmasına meydan vermeyen birçok Anadolu Alevisi gibi Serinyayla Köyü halkıda tarihi ve kültürel değerlerini koruma konusunda çaba göstermektedir. Ancak gelinen durum ve Őartlar karŐısında daha ne kadar bu mücadeleyi devam ettirebilir onuda gelecek zaman bizlere gösterecektir.

Burak Süngü

(Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tarih Bölümü Mezunu ve Tarih Ğretmeni)

KaynakŐa

Türkiye Yüzey AraŐtırmaları Projesi (A.Tuğba kse)

Zafer KORKMAZ, Sivas İli Hellenistik-Roma Seramiği IŐıĐı Altında Yerleşim Őeması, Ankara 2003

Prof. Dr. Faruk SÜMER, OĞuzlar(Türkmenler) Tarihleri, Boy teŐkilatı ve Destanları

BaŐbakanlık Osmanlı ArŐivleri (A.E SMMD.IV / ML. VRD. TMT.D)